

Leto X - Štev. 12 (228)
UREDNIŠTVO in UPRAVA
Čedad - Via B. De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Poštni predal Čedad štev. 92
Casella postale Cividale n. 92

CEDAD, 30. junija 1983
Autorizz. Tribun. di Trieste n. 450
Izdaja ZTT
Tiskarna R. Liberale - Cedad

Izhaja vsakih 15 dni
Posamezna številka 400 lir
NAROČNINA: Letna 6.000 lir
Za inozemstvo: 8.400 lir
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska
Trst 11-5374

Odgovorni urednik: Izidor Predan
Quindicinale
Za SFRJ - Žiro račun
50101-603-45361
«ADIT» DZS, 61000 Ljubljana
Gradišče 10/11 - Telefon 223023

Sped. in abb. post. II gr./70
Poština plačana v gotovini
OGLASI: mm/st + IVA 15%
trgovski 200, legalni 300
finančno - upravni 250,
osmrtnice in zahvale 100,
mail oglasi 100 beseda.

ELEZIONI: SI PARTE DA POSIZIONI MIGLIORI "MOJA VAS,, JE ZRASLA!

Non vogliamo esaurire in queste poche righe l'analisi del risultato elettorale del 26-27 giugno. Spetta ai partiti entrare nel merito delle vincite e delle perdite: a livello nazionale emerge il dato di grande rilievo politico della forte ed imprevista flessione della DC che conserva a stento la posizione di partito di maggioranza

Volitve so izboljšale naš položaj

V teh nekaj vrsticah ne nameravamo povedati zadnje besede o volitvah. O zmagah in porazih naj razmišljajo stranke. Nekaj pa je takoj na dlan: velikega političnega pomena je padec glasov krščanske demokracije (KD), ki je s težavo ohranila položaj stranke relativne večine, medtem ko ji je KPI takoj za petami.

V naši deželi so bile v parlament izvoljene pomembne (Nadaljevanje na 2 strani)

relativa, scendendo poco al di sopra del livello elettorale del PCI.

Dalla nostra regione torneranno in parlamento persone di spicco quali la senatrice slovena Gabriella Gherbez, l'on. Fortuna, l'on. Baracetti (presentatori di buone proposte per la tutela globale della minoranza slovena). A questi si aggiungono il sen. Battello (a Gorizia), l'on. De Carli (a Pordenone), il sen. Castiglione (a Udine), che hanno sempre espresso indirizzi molto positivi nei nostri confronti. A Trieste viene eletto l'on. Coloni (nella DC), a Udine l'on. Bresani: gente con la quale ci siamo comunque confrontati.

Basta questo per dire che le cose andranno meglio? Speriamo che sia vero.

La DC ha perso molti voti anche nei comuni della Slavia friulana e nelle zone friulane in cui si sono riversate le popolazioni slovene fin dall'inizio dell'esodo migratorio.

Pensiamo che la DC abbia perso perché si è composto al suo interno un nucleo instabile ed insofferente delle

strette ultranazionalistiche imposte da una dirigenza rimasta fondamentalmente a destra.

La campagna elettorale ha visto troppo spesso la DC impegnata in anacronistiche e sciocche manifestazioni tricoloriste: inaugurazioni, adunate, tavole rotonde... il tutto condito da accenti antisloveni stile anni cinquanta, con i vari Zardi, Mizzau, ecc., a pontificare di linguistica e politica estera, contro la tutela degli sloveni e contro il trattato di Osimo.

Il risultato? E' sotto i no-

(Continua a pag. 2)

Otroc v parvi varsti v špietarski palestri za Moja vas

Nasulo se jih je vič ku 400 v telovadnici sriednje šuole v Špietru. Pravimo od otrok, ki an lietos so napravli kieki za slovienski dja- lektalni konkors «Moja vas», ki ima že 10 liet življenja an ki ga organizava študijski center Nediža. Paršli so iz vsieh nediških dolinah, iz Rezije, Barda, Tipane, iz la- škij vaseh, kjer žive puno naših beneških Slovencev an, parvi krat, tudi iz goriške an taržaške pokrajine. Vsi so arjul, vsi so skakal, nieso mogli včakat, de liepa fešta začne. Kar je parielo, de ponesejo vse v luht, Aldo Clodig je dau «il via». Otroci, razdeljeni v skupinah, so začel tekmoval (gareggiare); muorli so odguarit na nieke vprašanja, ki so tikale življenje naših občinah. Kar nieso znal odguarit, so jo muorli al zapiet, al zaplesat, al ki čudnega naprav. Pru lepuo je bluo videt malo Fani- ko, ki že trečjo lieto jo je zapiela na Moja vas. Simpa- tična je bla tudi liepa mine- na Martina iz Garmikā, ki je zapiela «Naša Čelesta». Vsi so se smejal, vsi so bli kontent: te mal an te velic, an tudi oblasti (autorità): predsednik deželnege sveta Mario Colli, pokrajinski konsilier Paolo Petricig, predsednik SKGZ (Sloven- ska kulturno gospodarska zveza) Boris Race, predse- dnik teritorialnega odbora SKGZ za videmsko pokra- jino Viljem Černo, šindak občine Špietra Firmino Ma- rinig, šindak občine Gar- mak Fabio Bonini, predse- dnik društva beneških izse- ljencev Ferruccio Clavara, komunski konsilieri an aše- šori naših občinah, pred- stavniki naših kulturnih društvah. Kar tekmovalje (gara) je paršlo h koncu, se je arzdelilo darila (rega- le), ki so jih za vič ku 400 otrok dal podjetja (ditte), Daniela L.

(Nadaljevanje na 3 strani)

Sejem v Špetru je korak naprej

Prispevati hoče k sociogospodarskemu in kulturnemu napredku predolgo zapostavljenih obmejnih krajev

Ob letošnjem patronu, za- ščitniku Špetra, je občinska uprava priredila v šolskem centru prvi vzorčni sejem in s tem konkretno začela iskati način, kako vrniti občini vo- dilno vlogo v Nediških doli- nah, kako razviti gospodarst- vo in se vključiti v poslovne stike s Slovenijo.

Na otvoritvi razstave so bi- li prisotni župan Giuseppe Marinig, odbornik Giuseppe Blasetig, deželni odbornik Romano Specogna predsednik videmske trgovinske zbornice Gianni Bravo, pokrajinski sve- tovalec Paolo Petricig, župan iz Grmek Fabio Bonini, pred- sednik gorske skupnosti Giu- seppe Chiuch predsednik te- ritorialnega odbora Sloven- ske kulturne gospodarske zveze Viljem Černo in drugi ugledni predstavniki strank, kulturnih društev, gospodarst- va itd.

Špeter hoče, da bi postal sejem most za povezavo med deželo Furlanijo Julijsko kraji- no in Slovenijo, je dejal Ma- rinig. Prispevati hočemo k go- spodarskemu in kulturnemu napredku vsega obmejnega prostora, ki je bil predolgo časa zapostavljen zaradi zgo- dovinskih in političnih razlo- gov.

Za to priložnost so natisni- li lično brošuro napisano v italijanščini, slovenščini in nemščini, ki jo bodo razdelili na Gorenjskem sejmu v Kra- nju in na sejmu v Celovcu. V njej se objavljen seznam podjetij, trgovcev in obrtni- kov, ki so razstavljali svoje blago. Tako je bilo na sejmu med drugim mogoče videti za- pirala in cevi iz plastičnega materiala, ki jih izdelujeta mešani podjetji Hobles in Veplas. Obiskovalci so si lah- ko ogledali tudi kotle za cen-

tralno kurjavo neke maribor- ske tovarne, inštalacije, obrt- niške izdelke, pohištvo itd. Sejem so popestrili s kul- turno umetniškimi prireditva-

mi, med katerimi je prav go- tovo najpomembnejši 10. na- rečni natečaj Moja vas; o njej pišemo na drugem me- (Nadaljevanje na 3 strani)

Šolsko ljeto se je že končalo

Začele so poletne počitnice za naše otroke. Po navadi, na koncu šolskega leta, otroci na- pravejo eno feštino za poka- zat, kaj so se navadli in kaj znajo.

Maloman v usaki šoli so o- troci napravili ki simpatičnega; seveda mi nismo mogli zvie- det za use feštine, ki za si- gurno so ble lepe in uriedne dvieh rij. Zviedel smo, de gor par Hloc so otroci osnovne šo- le napravili v nedjejo 12. ju- nija njih rečito nič man ku u Telovadnici (palestri) dol na Ljesah.

Začel so feštino z nekaj pe- smi, potle so rečital, in zlo lepuo jih je blua poslušat. Vic ku kajšna mama je bla em- cionana - Na zadnjo so otroci pokazal an balet, ki, pod vod- stvom meštre Alde, so se ga navadli v šolskem letu. Ga- ljivo je blua videt otroke ple- sat, daržal so u rokah usak svojo bandierino od vsieh da- žel. Na zadnjo so se dal roko in usi kupe plesal. S tuolim so nam tjel pokazat de med ljudmi ne smje bit konfinu in de se muormo vsi miet radi. V dvorani je biu prisoten, med drugimi, tudi direktor škol od čirkulna Sv. Lenart, ki na koncu prireditve se je komplimentieru z meštrami za tajšam ljep program. U pale- stri je bla tudi na majhana, a zanimiva razstava djel in fo-

tografiji, ki otroci so napravli v šolskem letu.

Med drugimi manifestaciji, za konec šolskega leta, tudi u Petjagu je Glasbena šola na- pravla an ljep koncert. Otroci, ki so bli nad 30 od usieh lje- tah, so zagodli usak na svoj štrument. Usako ljeto študij- ski center Nediža, s sodelova- njem Glasbene Matice iz Tr- sta, organizira za naše otroke tel «Corso di musica» na ka- terim hodejo učit zlo barki pro- fešoriji ki so Nino Specogna, Antonio Qualizza, Nicla Ba- schino in Neva Kažic.

Vsiem našim otrokam, ki v telim šolskem letu so napra- vli svoje dolžnost, voščimo vesele počitnice.

Loretta C.

Nastop Roberta Lauretig na Glasbeni šoli v Petjagu

'Moja vas,' (Riassunto)

416 i ragazzi che hanno partecipato al concorso dia- lettale sloveno Moja Vas, giunto quest'anno alla deci- ma edizione. La crescita della iniziativa è stata confermata con una buona partecipazione, per la prima volta, di ragazzi sloveni delle province di Go- rizia e Trieste. Domenica, 26 giugno, tutti i ragazzi si sono ritrovati nella palestra della scuola media di S. Pietro al

(Continua a pag. 3)

DREKA

Simbol lista civica

Zmagala je Lista Civica, ki je dobila 127 glasov. DC, ki bo v opoziciji, pa je dobi- la 125 glasov. Bele glasov- nice: 10; neveljavne glasov- nice: 8.

Za Lista Civica bodo v ob- činskem svetu naslednji svetovalci (navajamo tudi njihove preferenčne glasov- ve):

Giuseppe BERGNACH (132), Mario BERGNACH (136), Nadalio BLEDIG (135), Antonio CICIGOI (136), Amedeo CRAINICH (132), Silvio CRAINICH (137), Silvio FLOREANCIG (132), Renzo GUS (137), Maurizio NAMOR (136), U- go TOMASETIG (136), An- tonio TRINCO (134), Dionis- io TRUSGNACH (141).

Za DC: bojo v občinskem svetu Bruno TRUSGNACH (137), Gianni IURMAN (136) in Ferdinando TRU- SGNACH (131).

TAVORJANA

Simbol lista civica

Zmagala je Lista Civica, ki je dobila 750 glasov. DC, ki bo v opoziciji, pa je do- bila 493 glasov. Bele glasov- nice: 76; neveljavne glasov- nice: 42.

Za Lista Civica bodo v občinskem svetu naslednji svetovalci (navajamo tudi njihove preferenčne glasov- ve):

Valerio BENATI (826), Luigi BORGNOLO (850), Romano COCCOLIN (823), Giuseppe CUDICIO (810), Emilio DE CORTI (816), Mario DE VINCENTI (815), Giuseppe FLEBUS (809), Moreno GIORDANO (779), Lidio MACORIG (810), Mat- tia MACORIG (805), Nevio PERESSUTTI (814), Egidio SABBADINI (833).

Za DC: bojo v občinskem svetu Guerrino BINI (558), Walter GUERRA (551), in Dante SPECOGNA (550).

Kako smo volili po naših občinah

Come abbiamo votato nei nostri Comuni

DEŽELA - REGIONE

OBČINE-COMUNI	P.C.I.		M.S.I.		M.F.		L.P.T.		P.S.D.I.		P.R.I.		P.S.I.		D.P.		M.Ver.	P.L.I.		U.S.		D.C.	
	1983	1978	1983	1978	1983	1978	1983	1978	1983	1978	1983	1978	1983	1978	1983	1978	1983	1983	1978	1983	1978	1983	1978
Ahten-Attimis	227	211	36	37	87	81	4	68	61	23	9	187	150	17	10	6	8	4	2	2	638	516	
Bardo-Lusevera	67	84	23	14	51	74	3	26	3	7	44	131	87	9	9	4	2	7	2	-	332	364	
Dreka-Drenchia	27	43	7	2	5	4	0	18	17	1	-	31	45	4	2	0	1	-	3	1	173	228	
Fojda-Faedis	345	393	51	47	313	196	0	75	77	45	33	288	175	34	28	13	31	14	6	5	914	1.183	
Grmek-Grimacco	56	57	12	10	29	5	0	34	39	6	1	119	81	7	6	2	4	-	4	4	268	327	
Neme-Nimis	348	346	92	78	134	161	4	65	21	100	51	138	162	34	3	13	29	13	6	12	1.053	1.097	
Prapotno-Prepotto	79	97	30	12	34	29	6	77	60	10	5	74	48	8	4	1	3	4	2	1	396	474	
Podbonesec-Pulfero	67	107	18	13	174	9	1	107	133	12	10	56	39	10	4	3	4	4	5	7	716	997	
Reziya-Resia	146	148	63	38	60	45	1	58	58	12	4	113	129	17	22	8	13	1	4	9	533	588	
Sv. Lenart-S. Leonardo	81	77	17	20	57	6	1	52	54	7	1	71	67	15	6	4	7	4	4	6	543	619	
Sovodnje-Savogna	72	66	6	9	63	5	1	91	130	8	3	32	37	3	3	0	3	-	0	12	372	425	
Špeter-S. Pietro al N.	222	211	37	38	93	20	1	99	73	41	20	185	240	29	29	9	12	9	4	6	724	857	
Srednje-Stregna	44	64	9	3	63	9	2	67	77	7	-	19	28	1	3	2	6	1	5	3	280	354	
Tavorjana-Torreano	349	370	24	10	96	39	20	94	53	28	10	200	128	19	13	10	18	2	3	4	720	902	
Tipana-Taipana	122	151	10	20	22	18	1	28	6	74	71	47	45	9	15	2	6	6	9	14	397	487	
Skupno-Totale	2.252	2.425	435	351	1.281	700	45	959	862	381	262	1.691	1.461	216	157	77	147	69	59	86	8.059	9.408	

ZBORNICA - CAMERA

OBČINE-COMUNI	P.R.		P.C.I.		M.F.		MSI-DN		P.R.I.		D.P.	P.S.D.I.		P.L.I.		P.S.I.		L.P.T.		L.Ven.	U.S.	D.C.	
	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1983	1983	1979
Ahten-Attimis	41	77	290	405	62	58	54	39	29	20	12	74	126	15	15	194	161	3	4	7	0	696	671
Bardo-Lusevera	22	34	78	124	37	67	24	26	9	8	8	29	59	6	4	104	84	1	-	3	1	346	336
Dreka-Drenchia	1	11	22	37	4	3	5	5	1	2	7	16	28	0	-	33	36	0	1	0	4	182	233
Fojda-Faedis	40	39	384	480	219	162	69	66	61	30	26	83	150	31	19	286	227	1	2	3	3	939	1.087
Grmek-Grimacco	11	17	52	80	18	5	13	15	4	10	10	47	51	3	2	111	60	0	1	1	0	274	332
Neme-Nimis	47	41	373	461	105	105	101	81	79	35	32	82	149	43	25	135	120	4	3	3	9	992	1.024
Prapotno-Prepotto	8	14	88	106	25	19	29	23	9	21	5	79	91	5	6	73	36	2	2	1	6	394	420
Podbonesec-Pulfero	7	26	60	101	100	17	17	32	11	7	9	150	143	3	10	64	45	0	1	1	2	742	950
Reziya-Resia	23	17	146	187	47	65	64	56	12	5	16	61	77	9	1	109	86	0	3	1	3	547	604
Sv. Lenart-S. Leonardo	18	22	82	105	28	19	20	21	12	9	10	74	78	8	6	67	49	1	1	0	4	536	590
Sovodnje-Savogna	5	1	67	84	25	19	7	11	12	4	4	79	127	4	5	38	25	0	2	0	0	409	455
Špeter-S. Pietro al N.	27	65	193	248	55	27	47	44	56	35	29	120	122	10	10	181	144	1	3	2	9	709	827
Srednje-Stregna	8	17	46	64	35	10	7	5	8	8	7	80	104	3	1	21	15	1	-	0	3	227	361
Tavorjana-Torreano	23	24	351	407	60	40	33	21	37	12	17	108	111	15	14	187	125	15	3	3	1	728	817
Tipana-Taipana	12	23	147	159	13	37	32	24	36	11	7	38	92	4	11	51	57	0	1	2	7	407	403
Skupno-Totale	293	428	2.379	3.048	833	653	522	469	376	217	199	1.120	1.508	159	129	1.654	1.270	29	27	27	52	8.128	9.110

SENAT - SENATO

OBČINE-COMUNI	P.C.I.		P.R.		M.S.I.		M.F.		L.P.T.		P.R.I.		D.P.	P.S.D.I		P.S.I.		P.L.I.		U.S.	D.C.	
	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1983	1979	1983	1979	1983	1979	1983	1983	1979
Ahten-Attimis	206	293	19	19	42	33	76	52	1	1	20	13	6	57	123	162	142	14	12	2	564	551
Bardo-Lusevera	58	98	14	26	19	18	26	57	1	-	8	8	6	29	51	115	98	8	5	3	316	319
Dreka-Drenchia	20	27	1	5	6	4	3	1	0	3	1	1	7	13	31	31	35	0	-	2	164	214
Fojda-Faedis	336	420	23	25	52	47	198	143	2	1	52	32	11	68	131	255	218	28	17	1	810	966
Grmek-Grimacco	42	74	8	9	11	12	13	5	1	-	3	5	7	31	54	108	48	5	2	0	243	305
Neme-Nimis	340	416	29	27	84	72	90	117	1	-	68	30	16	63	125	144	124	45	26	2	875	907
Prapotno-Prepotto	71	87	4	9	27	19	20	13	1	5	11	14	5	80	85	59	42	4	3	0	322	375
Podbonesec-Pulfero	67	85	4	12	15	17	64	9	0	1	13	6	9	131	136	55	38	9	5	4	659	857
Reziya-Resia	111	148	8	6	44	43	30	65	1	-	13	6	8	48	61	135	92	10	5	3	478	512
Sv. Lenart-S. Leonardo	67	82	8	16	17	16	25	9	1	1	13	7	3	53	71	67	47	13	8	5	471	521
Sovodnje-Savogna	61	61	1	-	8	9	17	13	0	-	12	4	0	83	116	32	22	2	2	5	344	404
Špeter-S. Pietro al N.	175	216	20	48	37	34	35	35	4	1	50	28	15	104	122	167	132	5	7	5	637	751
Srednje-Stregna	32	54	5	13	5	5	22	4	0	-	8	5	3	66	95	21	11	5	2	6	261	321
Tavorjana-Torreano	323	358	12	21	28	16	67	32	18	4	29	14	12	101	105	150	120	21	11	1	608	738
Tipana-Taipana	146	152	3	16	27	16	12	33	1	-	32	10	5	29	72	52	55	9	7	10	335	416
Skupno-Totale	2.055	2.571	159	252	422	361	698	588	32	17	333	183	113	956	1.378	1.553	1.224	178	112	49	7.087	8.157

ELEZIONI

(Continuazione dalla 1ª pag.)

stri occhi: la DC perde due comuni proprio in queste Valli del Natisone poste a guardia, dal destino, di chissà che cosa!

A Drenchia e Torreano hanno vinto le liste civiche, formazioni democratiche in cui ci sono uomini e forze che esprimono la volontà di rinnovare, anche dal punto di vista culturale, la propria realtà.

Con una profonda riflessione sulle cose fatte e da farsi, c'è non solo una prospettiva politica nuova per la direzione della Comunità Montana delle Valli del Natisone, ma una immediata possibilità che il nuovo rapporto di forze (21 DC, 19 gli altri) può determinare: come minimo l'accettazione

del dato di fatto e cioè di una presenza slovena cosciente.

Nella DC si è aperta da anni una diaspora che oggi trova un suggello elettorale vistoso: gli elettori cattolici, trovata una linea di aggregazione nel Comitato sostenitore della candidatura dell'indipendente sloveno Ferruccio Clavara, cominciano ad abbandonare una DC insensibile al nuovo. Per questo l'affermazione di Clavara, primo non eletto nella lista del MF, rappresenta un elemento positivo.

Altrettanto positivo è che un altro candidato sloveno, Giuseppe Blasetig, abbia conseguito un successo personale notevole come primo dei non eletti del PCI.

Positivo è il sostanziale consolidamento delle liste di sinistra, con una buona affermazione del PSI, elemento portante del rinnovamento della Benečija.

L'assessore Specogna si è confermato nella sua buona posizione, i consiglieri regionali sloveni (Bratina, Iskra e Štoka) delle altre provincie riprenderanno il loro posto.

Gli sloveni partono quindi, dopo le elezioni, da posizioni nuove e più forti, nella

comunità slovena della Benečija emergono dinamiche nuove che imporranno una riflessione alle forze politiche ed alle stesse organizzazioni culturali e politiche slovene: una riflessione speciale dovrà farla, crediamo, soprattutto la DC.

LE PREFERENZE DEI CANDIDATI LOCALI PREFERENCE DOMAČIH KANDIDATOV

BLASETIG	1243
NOACCO	238
CLAVARA	778
VENOSI	27
SPECOGNA	9054
PAUSSA	173
BALLOCH	226

San Pietro al Natisone

ANCHE LA FIERA CAMPIONARIA ALLA FESTA DEL PATRONO

Nel quadro delle manifestazioni per la festa del patrono a S. Pietro al Natisone si è registrata quest'anno una novità: l'amministrazione comunale ha organizzato nei locali dell'ex collegio la prima fiera campionaria.

All'inaugurazione della mostra erano presenti il sindaco Firmino Marinig, l'assessore comunale Giuseppe Blasetig, l'assessore regionale Romano Specogna, il presidente della Camera di commercio di Udine Gianni Bravo, il consigliere provinciale Paolo Petricig, il sindaco di Grimacco Fabio Bonini, il presidente della Comunità montana Giuseppe Chiuch, il presidente del comitato territoriale SKGZ (Unione economica culturale slovena) Viljem Černo, rappresentanti di partiti, di associazioni culturali ed un pubblico numeroso ed interessato.

Nel suo intervento il sindaco Marinig ha tra l'altro detto: «La fiera di S. Pietro al Natisone vuole diventare punto di collegamento fra il Friuli-Venezia Giulia e la Slovenia. Noi vogliamo contribuire al progresso economico e culturale di tutto il territorio di confine che, per motivi storici e politici, per troppo tempo è stato trascurato».

Per l'occasione è stato stampato un opuscolo illustrativo delle ditte, negozi ed artigiani che hanno presentato i loro prodotti alla fiera campionaria di S. Pietro.

Fra questi i tubi in vetroresina prodotti dalla Veplas ed i serramenti in legno della Hobles, le due fabbriche a capitale misto italo-jugoslavo della zona industriale di Azzida. L'opuscolo, con scritte in italiano, sloveno e tedesco, verrà distribuito alle fiere di Kranj (Jugoslavia) e Klagenfurt (Austria).

Oltre alla fiera campionaria, la gente ha potuto assistere ad altre manifestazioni culturali. Nella palestra della scuola media si è avuta la premiazione del X concorso dialettale sloveno Moja Vas, di questo riferiamo in altra parte del giornale. Nei locali della scuola media è stata invece inaugurata una mostra «a due» dei pittori Altieri di Capriva e Komel di Nova Gorica, curata dal Centro studi Nediža e dall'Associazione Artisti della Benečija. Nella Beneška galerija ha avuto luogo la premiazione della 4. ex-tempore internazionale di pittura a cui hanno partecipato oltre settanta pittori friulani, sloveni e carinziani. All'inaugurazione delle due mostre hanno parlato Giuseppe Blasetig, Paolo Petricig e il critico d'arte Renner.

Come si può vedere, gli organizzatori della festa si sono proposti non solo di rivitalizzare l'antica tradizione di S. Pietro al Natisone, ma anche di portare l'elemento nuovo dell'incontro fra la gente di confine.

VOLITVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

osebnosti: slovenska senatorka Jelka Gerbec, poslanca Fortuna in Baracetti (vsi predlagatelji dobrih predlogov za zaščito slovenske narodne skupnosti). Nadalje so bili izvoljeni senator Battello (Gorica), poslanec De Carli (Pordenon), in senator Castiglione (Videm); vsi imajo do nas dobra stališča. V Trstu so izvolili poslanca Colonija, v Vidmu pa Bresanija (oba KD), s katerima smo

Na velikem shodu slovenskih pevcev
v Šentvidu pri Stični

Pevski zbor «Rečan» že desetkrat zapel

Tri dni je manjkalo do začetka poletja, ko smo odpotovali iz naše lepe Rečanske doline z avtobusom na XIV. Tabor slovenskih pevskih zborov, ki je bil v nedeljo 19. junija 1983 v Šentvidu pri Stični, na Dolenjskem, ne daleč od Ljubljane.

Od štirinajst taborov, je bil naš pevski zbor Rečan prisoten desetkrat. Tja ga je prvokrat in potem nadalje vodil njegov ustanovitelj don Rino Markič. Tisti dan, ko smo odpotovali iz Rečanske doline, da bi nastopili na 14. Taboru slovenskih pevskih zborov, je bilo lepo vreme. Tudi drugi dan, ko smo se udeležili velikega mimohoda pevcev in potem se vračali domov, nas je spremljalo sonce poletnega začetka.

Manjkal nam je samo On: don Rino Markič, o katerem pišemo v drugem članku.

Pevski zbori iz zamejstva (dva iz Koroške, eden iz Madžarske, trije iz Italije) smo nastopili v soboto, 18.

junija zvečer v nabiti dvorani. Vsi smo bili nagajeni z velikimi aplavzi, posebno pa mi Beneški Slovenci, ki nas uspešno vodi naš dragi Antonio Qualizza. Pod njegovim vodstvom smo zapeli «Jest prosim muoc ljubezni», «O le pridi» in za zaključek «S strani Matajurja». V nedeljo, pred glavnim nastopom in pred svečanim govorom, je bil organiziran po središču Šentvida do tribune mimohod (sfilata) 210 pevskih zborov ali približno 8000 pevcev. To je nekaj velikega, ki vliva pogum v vsakega, posebno po v zamejskega Slovenca. Daje dokaz, da Slovenci živimo in da hočemo živeti, poleg svojega trudopolnega dela, tudi pojoč.

Osemstisoč pevcev iz tako majhne domovine, ah, kako smo veliki in močni! Niti velike dežele ne zmorejo nekaj takšnega. Mi pa moremo, zato, ker smo narod pesmi in ljubezni. Za narod in ljubezen bomo delali tudi naprej.

Ob prvi obletnici prerane smrti

Don Rino Markič počaščen na velikem zborovanju pevskih zborov v Šentvidu, na Lesah in Kosci

Kot pišemo zgoraj je bil v nedeljo 19. junija v Šentvidu pri Stični, ne daleč od Ljubljane, že XIV. tabor slovenskih pevskih zborov.

Letos je tam nastopil že desetkrat pevski zbor «Rečan» po zaslugi njegovega ustanovitelja, pokojnega gospoda Rina Markiča. On je bil navezal z organizatorji prve stike in on je prvi peljal na tabor svoje pevce. Z njimi je nastopil osemkrat. Ga ni bilo lansko leto zaradi bolezni in ga ni bilo letos, ker ga ni več med nami. Vsem je manjkal, vsi smo občutili njegovo odsotnost, njegovo vedrost, milost in prisrčen smeh, poln življenja, ki ga ni več...

Izidor Predan je v soboto, 18. junija zvečer, po koncertu zamejskih pevskih zborov, ob njihovi prisotnosti ter navzočnosti družbeno-političnih predstavnikov socialistične republike Slovenije, počastil spomin svojega nepozabnega prijatelja don Rina Markiča.

«Smo srečni in veseli, da praznujemo z vami naš ma-

li, a hkrati pomemben jubilej: deseti nastop na tem važnem in simpatičnem zborovanju pevcev iz matične Slovenije ter pevskih zborov iz slovenskega zamejstva», je rekel Predan.

«Toda ob tej veseli ugotovitvi moramo prav nocoj tu izraziti našo globoko boleščino, našo žalost, da ni več med nami tistega, ki nas je prvokrat pripeljal v Šentvid, tistega, ki nas je večkrat vodil na to in druga srečanja, tistega, ki je ustanovil naš pevski zbor «Rečan», tistega, ki je dal našemu zboru dušo in življenje: don Rina Markiča.

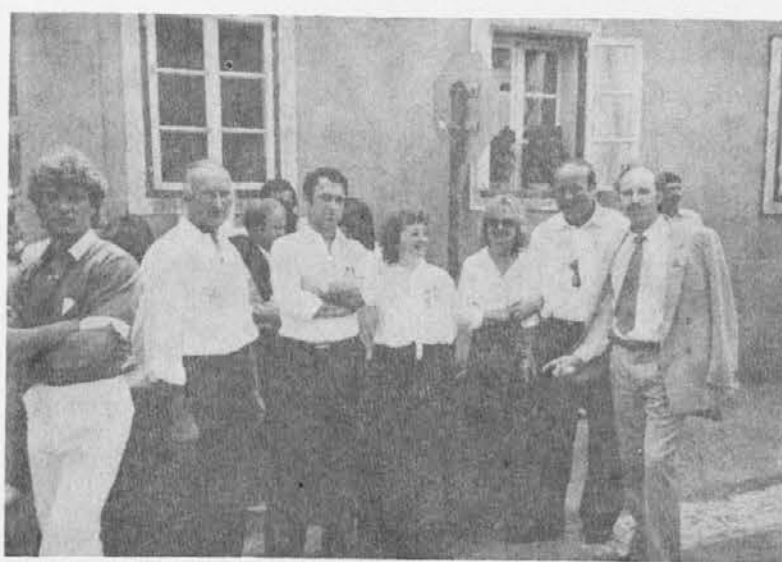
Don Rino Markič je bil človek z globoko zavedno beneško slovensko dušo, pošten mož, borec za naše slovenske, kulturne in narodno duhovne pravice, napreden duhovnik, vreden časti Bevkovega kaplana Martina Čedermaca.

Za večno nas je zapustil 19. junija lanskega leta, prav tisti dan, ko smo mi tu nastopali in veseli peli med vami. Imel je samo 42 let.

Zapustil nas je nenadoma, v času svoje največje ustvarjalnosti, v času, ko je bil najbolj potreben naši narodni skupnosti, v času, ko bi bil še lahko mnogo napravil za našo slovensko Benečijo in za naš še vedno preganjan slovenski rod.

Za žalostno novico smo zvedeli, ko smo se vrnili domov tisto nesrečno nedejo lanskega junija. Reči, da nas je njegova prerana in nepričakovana smrt potrla je premalo. Bili smo obupani in smo se vprašali, če bomo še peli, ker smo zgubili svojega buditelja, navdihovalca, svojega pravega in pridnega pastirja.

Ja, bili smo obupani, a smo se vseeno odločili, da

Izlet udeležencev tečaja slovenskega jezika

Z izletom v najlepše slovenske kraje — na Bled in v Bohinj — so se končali letošnji tečaji slovenskega jezika, ki so jih Zavod za slovensko izobraževanje in druga kulturna društva imeli v preteklem šolskem letu. Čeprav se marsikdo od tečajnikov izleta ni mogel udeležiti, se je zbralo lepo število ljudi, več kot petdeset,

ki so se z avtobusom podali na programirano pot. Nekaj zamudnikov je žal moralo ostati doma, ker so se prijavili takrat, ko je bil avtobus že poln. Prišli pa so iz Čedad, Špetra, Svetega Lenarta, Grmeka, Podbonesca, Tipane, Barda in še od kod.

Topel dan nas je spremljal na poti do Trbiža in naprej čez mejo pri Beli peči, skozi Rateče, Kranjsko goro, Jesenice naravnost k Bohinjskemu jezeru, kjer smo se po kratki, a strmi poti dvignili peš do slapa Savice, ki je ena najpomembnejših znamenitosti v Bohinjskem kotu. Divja, neomadeževana narava je prevzela vsakogar. Po sprehodu je vsem teknilo odlično kosilo, ki so nam ga pripravili v penzionu Rožič v Ribčevem laz, le dober streljaj od jezera: pokusili smo bohinjski sir in se nato spopadli z najrazličnejšimi mesnimi jedmi, ki so jih le najbolj pogumni lahko pospravili do konca.

Po odličnem in tako obilnem kosilu je prijel počitek v senci in sprehod ob jezeru in še prehitro je bilo treba na Bled. Tu se je večina izletnikov odločila, da to, da gredo s čolnom na otok sredi jezera, marsikdo je tudi povlekel vrv zvona in si kaj zažele, kajti pravijo, da se take želje uresničujejo.

Žal je zaradi stiske s časom odpadel ogled Prešernove rojstne hiše v Vrbi, pa tudi po večerji v Nemah so se izletniki zaradi pozne ure lahko le nekajkrat zavrteli ob zvokih harmonike.

Ž.

Uspešen zaključek Glasbene šole v Petjagu

V soboto 4. junija, se je z nastopom pri klavirju, s harmoniko in kitaro zaključilo letošnje šolsko leto glasbene šole v Petjagu.

Ob tej priložnosti je pred starši in številnim občinstvom nastopilo trideset učencev, ki jih v svet glasbe uvajajo profesor Nino Specogna, mojster Antonio Qualizza, prof. Nicola Baschino in prof. Neva Kažič. Izvajali so dela Beethovna, Griega, Händla, Hindemitha in drugih ter pokazali velik tehnični in umetniški napredek.

Prof. Pavel Petričič je ob tej priložnosti pozdravil v imenu študijskega centra Nediža, ki je skupaj s tržaško Glasbeno matico organiziral glasbeno šolo in hkrati izrazil željo, da bi se šola lahko čimprej preselila v ustrežnejše prostore.

Učitelji in učenci bi po nje-

MOJA VAS JE ZRASLA!

(Nadaljevanje s 1. strani)

tergovine (butige), občine, kulturne in športne društva iz naših dolin, iz okolja Čedad, iz Vidma, Gorice, Tarsta. Vsak otrok je imel njega regal, njega diploma, brošurco Vartac an majco z napisom Moja Vas. Regal je vdobila tudi Andreina Trusgnach iz Garmaka. Se more lahko reč de Andreina je zrasla z Mojo vas. Zadržela je kar je imela 12 let, an vsako leto je pošjala ki za tel natečaj. Na fešto nie mu manjkati Checco ki, skupaj z Anito Tomasetig an z njega komplešam, je zapie an par piesmi. Potlé so bli tudi diškors. V imenu občinske uprave Špietra je preguorila Bruna Dorbolò Strazzolini. Jala je, de take manifestacije kuk je «Moja vas» so potriebne za življenje naše lokalne kulture. Organizatorje tega konkorsja je pohvalu predsednik deželnege sveta Mario Colli. Jau je, med drugimi rečmi, de tudi «Moja vas» pomaga kiekli v boju za ohranitev an razvoj naše slovenske skupnosti. Abina natečaju «Moja vas» je bla tudi nagrada «Lastra landarske banke». Parvo jo je vdobiu Roman Firmani za njega liep roman «L'ultima valle - Zadnja dolina».

Drugo Lastro pa je vdobiu Milko Matičetov za die lo, ki je napravo an napravja v raziskovanju (ricerca) ljudske kulture Slovencev v videmski pokrajini.

Lahko diemo, de vsi so šli veselo damu an vsi se že napravjajo za drugo lieto, za XI. Moja vas.

SEIEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

stu.

V prostorih srednje šole so odprli razstavo slikarjev Altierija iz Gorice in Komela iz Nove Gorice, dveh slikarjev sosedov, ki sta s skupno razstavo simbolizirala prijateljstvo med Italijani in Slovenci. Na otvoritvi razstave so govorili Paolo Petricig, Giuseppe Blasietig in likovni kritik Milko Renner.

Štiridnevni vzorčni sejem, ki je potekal v lepem vremenu, kar je tudi dober znak (doslej je za praznik sv. Petra vedno deževalo) si je ogledalo lepo število prebivalcev Nediških dolin.

"MOJA VAS,"

(Continuazione dalla 1ª pag.)

Natisone per la premiazione. Tutti sono tornati a casa con il proprio regalo. Per questo hanno contribuito ditte, negozi, enti (comuni, provincia...), associazioni delle Valli del Natisone, del cividalese, Udine, Gorizia, Trieste. Abbinato al concorso Moja Vas il premio «Lastra della banca di Antrò». La prima è stata assegnata a Roman Firmani per il romanzo «L'ultima valle» («Zadnja dolina» nell'edizione slovena). La seconda Lastra è stata invece assegnata allo studioso Milko Matičetov per il lavoro di ricerca che ha svolto e che sta svolgendo sulle tradizioni culturali degli Sloveni della provincia di Udine.

Fašistične provokacije v Trstu

Mednarodne konservativne sile so v ofenzivi. Povezali so se nekdanji in sedanjí fašisti, nacisti, ustaši in kujejo načrte, da bi zaustavili težnjo narodov po svobodi in pravičnosti.

V naših krajih so to vlogo prevzeli nekdanji in sedanjí fašisti, zakleti sovražniki Slovencev in prijateljsva med Italijo in Jugoslavijo.

Posebno grobe in agresivne so se te sile pokazale na Tržaškem.

Neofašisti so izkoristili volilno propagando in začeli uprizarjati škvadristske pohode v slovenske vasi v okolici Trsta, kjer so mazali partizanske spomenike in fizično napadali naše ljudi, blatili Jugoslavijo in spomin predsednika Tita.

Ob podpori vse protifašistične in demokratične javnosti so naši ljudje dostojno odgovorili na te provokacije. Priredili so protifašistična zborovanja in obsodili poskuse netenja nacionalizma in spodkopavanja prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo. Organizirali so se in ponoči varovali spomenike, da jih škvadristi ne bi pomazali. Tako so ravnali zato, ker policija ni storila svoje dolžnosti.

Neofašistične provokacije so obsodile demokratične stranke, Solidarnost s Slovenci v Italiji in njihovim bojem za obstoj in razvoj pa so izrazili tudi Slovenci v Italiji in njihovim bojem za obstoj in razvoj pa so izrazili tudi Slovenci v Jugoslaviji.

Učenci Glasbene šole Petjaga med nastopu na letošnji zaključni prireditvi v soboto 4. junija.

Don Rino Marchig

CALCIO

Nessuna sorpresa, riconfermato Angelo Specogna!

Come era ovvio, non si sono avute sorprese nell'assemblea dell'Unione sportiva Valnatisone. Dopo aver ascoltato la relazione morale e finanziaria della società, che nonostante l'«amara» retrocessione è da conside-

rarsi positiva, i soci presenti hanno eletto il consiglio direttivo per il biennio 1983-1985. Sono risultati eletti: Beuzer Giovanni, Blasutig Franco, Cicuttini Milvia, Filao Leopoldo, Manzini Tiziano, Massera Elena, Moreale Sergio, Specogna Angelo, Straulino Luigi, Pittioni Giancarlo, Bergnach Giuseppe, Cignacco Rino, Zuiz Giuseppe, Borgnolo Franco, Bardus Mario, Pinatto Aldo, Costaperaria Elia, Bordon Claudio, Crucil Tiziano, Blasutig Alberto, Fiorentini Serafino, Coren Bruno, Sturam Aldo, Clavara Ferruccio, Domenis Claudio, Birtig Renzo, Caffi Paolo. Hanno rinunciato alla carica: Costaperaria, Domenis, Crucil, Bordon, Caffi, Clavara.

Gli eletti hanno eletto il presidente ed il vice che sono risultati riconfermati Angelo Specogna e Milvia Cicuttini.

Angelo Specogna, «presidentissimo della Valnatisone».

TORNEO DI CAMPEGGIO
Cat. «Pulcini» - 3/4 posto
Valnatisone - Serenissima 0-0
(4-3 dopo i calci di rigore)

TORNEO NOTTURNO
«Trofeo Casa del Miele»
FINALE
Civildese - Valnatisone 4-5

Siamo ormai alle ultimissime battute del calcio giocato dai pulcini della Valnatisone, che si stanno comportando egregiamente. Dopo la bella affermazione nel torneo di Campeggio dove è stato premiato Cristian Mulloni quale miglior giocatore dagli allenatori delle squadre partecipanti, la bella vittoria ottenuta sul campetto del con-vitto sulla Civildese.

Il trofeo «Casa del Miele», che lo sportivissimo Gigi Nardini ha voluto mettere in palio, è così stato conquistato meritatamente dai «rampolli» di Enzo Bernard.

In occasione della finalissima del torneo dei Bar «trofeo Grassi Sport», ci sarà la rivincita, con in palio un altro trofeo e pensiamo che questa volta molti genitori, che per diversi motivi non hanno potuto seguire i propri figli, saranno presenti.

La premiazione di Cristian Mulloni.

Mi dimenticavo, ma devo segnalare la magnifica prova di Simone Vogrig, che da ala si è trasformato portiere eseguendo interventi applauditissimi dal numeroso pubblico presente (ha sostituito i portieri titolari degnamente).

ULTIMA ORA

Gli allenatori per la stagione 1983/84 dell'U.S. Valnatisone sono:

Beltrame (ex Manzanese) 1ª squadra;

Vida Nereo (ex Sangiorgina, già Valnatisone) Giovannissimi e Under 19;

Bernard Enzo (riconfermato) Esordienti & Pulcini.

La notizia mi è stata data in anteprima da Angelo Specogna, venerdì 1 luglio alle premiazioni dei trofei «Gazzettino». (C.P.)

Romeo Clodig consegna una targa di riconoscimento all'allenatore degli «esordienti» e «pulcini» della Valnatisone Enzo Bernard.

CICLISMO

L'arrivo vittorioso di Flavio Milan.

Il cav. Bruno Beuzer con a fianco il presidente del K.K. Soča Ivo Krajnik, con sullo sfondo il d.s. Bruno Bellina.

Le manifestazioni e gli avvenimenti che si sono verificati numerosi in questi giorni, necessitano di spazio che purtroppo in questo numero non è sufficiente. Ci riproponiamo di prenderli in esame nei prossimi numeri del giornale.

2ª COPPA

"CITTA' DI S. PIETRO AL NATISONE,"

Con la solita impeccabile organizzazione dell'Unione ciclisti Civildesi si è disputato a S. Pietro, nell'ambito dei festeggiamenti, la 2.a coppa Città di S. Pietro.

Alla gara hanno preso la via sessantadue concorrenti della categoria esordienti, che hanno dato battaglia senza esclusione di sorprese; alla fine è risultato meritatamente vincitore Flavio Milan della Buiese, che ha battuto allo sprint una trentina di compagni di fuga.

Alla premiazione, oltre allo «staff» del presidente cav. Bruno Beuzer, il sindaco di S. Pietro Marinig.

Ordine di arrivo: 1. Flavio Milan (Buiese) che compie i 43 km. in 1 h 14', alla media di 34,865; 2. Simone Calligaro (Ped. Manzanese); 3. Paolo Pasut (Ped. Sanvite); 4. Massimiliano Zoccolan (Ped. Sinvite); 5. Paolo Favot (La Puiese); 30. Stefano Osgnach (U.C. Civildesi).

Ha conquistato il titolo per società il Pedale Sanvite al quale è andato il trofeo del Comune di S. Pietro, alla U.C.C. Marmi Oliva di Capri-va il trofeo Macellerie Beuzer, alla terza classificata G.S. Caneva il trofeo U.C. Civildesi.

2º TROFEO

"COMUNITA' MONTANA VALLI DEL NATISONE,"

A distanza di un anno si è disputato il secondo trofeo «Comunità Montana Valli del Natisone» e a differenza della prima edizione una bella giornata ha reso più spettacolare la gara.

La parte del «leone» l'ha fatta la K.K. Soča che ha conquistato con settantadue punti il trofeo. Lo squadrone di Caporetto nelle categorie cadetti e debuttanti, mentre la vittoria singola è stata di Fulvio Cussigh dell'U.C. Civildesi, Andrej Cimpric nei debuttanti, Valoppi Eugenio del G.S. Vet. nei veterani, Paravano Rinaldo nella categoria gentlemen.

Alle premiazioni svoltesi nel parco festeggiamenti, erano presenti il sindaco di S. Pietro al Natisone Marinig, il presidente della Comunità Montana Chiuch, il consigliere provinciale Melissa, il vice sindaco Adami, il presidente della Valnatisone Angelo Specogna, il presidente dell'U.C. Civildesi cav. Bruno Beuzer, il direttore sportivo Bruno Bellina; molto apprezzato l'intervento del presidente del K.K. Soča Ivo Krajnik, il quale ha voluto ringraziare gli organizzatori e le autorità presenti dando appuntamento a tutti per la Civildese - Kobarid. (C.P.)

KAKO VLADIMIR PREDAN GLEDA NA ŠPORTNO ŽIVLJENJE V BENEČIJI

(PREDAN JE VRATAR V EKIPI SAVOGNESE)

Vp. Vladimir, ti si se začel baviti s športom že v Dijaškem domu v Gorici, kaj se spomniš na tista leta in s čim si se najraje bavil?

Odg. Res je, da sem se začel baviti s športom že v slovenskem Dijaškem domu v Gorici. Naš Dijaški dom je bil po mojem s športnimi strukturami in napravami boljše opremljen od drugih zavodov za dijake.

Spominjam se, da je že takrat razpolagal za igriščem za odbojko, kjer se je lahko igralo tudi druge športne discipline: rokomet, košarko, nogomet in drugo. V Domu smo imeli na razpolago dve mizi za igranje namiznega tenisa. Ko sem bil zadnje leto v Gorici je prihajal v dom vsako sredo instruktor za karatè, za tiste, ki so se hoteli spoznati in udeleževati v tem športu. Seveda, že takrat je bila moja športna strast nogomet, čeprav sem z zadovoljstvom praktical vse zgoraj omenjene športne panoge.

Vp. Sedaj pa igraš nogomet v Benečiji? S kom, koliko let...

Odg. Sedaj igram nogomet v Benečiji in sicer z ekipo 2. kategorije, točneje s Savognese, to je ekipa občine Sovodnje. V ekipi sem vratar in to je tretje leto, ki igram v tej ekipi. Prej sem igral šest let v Špetru Slovenov, v ekipi «Valnatisone».

Vp. Kakšne so možnosti vaše ekipe?

Odg. Naravno je, da je naša največja ambicija preiti iz druge v prvo kategorijo. Lansko leto se nam to ni posrečilo za eno samo točko, medtem ko je za nas letošnja športna sezona, leto uravnavanja, je na šestem mestu v lestvici. Po zadnjih vesteh lahko sklepam, da ima «Savognese» resne namene, da se ojači in da doseže promocijo.

Vp. Kaj pa ambient? Ga sestavljajo samo mladi Benečani, ali je pogovorni jezik beneški itd...

Odg. Ambient v Sovodnjah je eden izmed najboljših, posebno kar se tiče navezanosti na domačo ekipo. Sovodnjci so znani kot najboljši navijači in ljubijo svoje igralce. Ker ima občina Sovodnje samo nogometno ekipo in ker se ne prakticira drugih športnih disciplin, spremlja z velikim ponosom ekipo, ki jih predstavlja v pokrajini. Vsem svetujem, da naj ne nihče govori slabo o naši ekipi na področju občine Sovodnje. Lahko naleti na nepredvidene reakcije! Ekipi sledijo z entuzijazmom ne samo mladi, temveč tudi priletni in stari možje in prav tako tudi žene. Nastal je že rek: «Če igra "Savognese", se lahko v Sovodnjah kradе». Ekipa je večinoma sestavljena iz mladih domačih igralcev in je naravno, da je jezik, ki ga govorimo med sa-

bo, naš slovenski dialekt. Isto velja za naše podpornike in navijače. Ne morem zamolčati dejstva, da v časih, ko igramo s kakšno furlansko ekipo, padajo žalitve na nas in na račun našega jezika. In prav zaradi tega se trudimo tako igralci kakor vodstvo, da se vedno bolj izpopolnjujemo, izboljšujemo, da s tem dokažemo našim nasprotnikom, da so «Sclav» kakor oni imenujejo nas Slovence — bolj olikani in da znajo igrati nogomet morda bolje kot oni. V resnici je že nekaj let od tega, da je smatrana «Savognese» ena izmed velikih v drugi kategoriji. Začeli so se nas bati in spoštovati in več kot kakšen furlanski igralec — morda tudi takšen, ki nas je do včeraj psal s «Sclav» — bi rad igral v naši eipi.

Vp. Misliš, da bi se dalo v Benečiji še dodatno razvijati šport (na splošno) tudi v okviru beneško — slovenskih organizacij?

Odg. Mislim, da v Benečiji, ne samo, da bi se moglo razviti na splošno vse športne panoge, ampak da je to nujno potrebno. Sem prepričan, da bi bila množična udeležba. Toda sedaj v vseh naših dolinah imamo na razpolago samo tri telovadnice in eno samo igrišče za tenis in da prideš do nje, moraš napraviti prošnjo vsaj teden dni prej.

Današnji dan mladina lepo pozna probleme naše Bene-

čije, zato sem prepričan, da bi se lahko poglobilo vprašanje za ustanovitev neke športne zveze s strani slovenskih organizacij, ki obstajajo in delujejo v Beneški Sloveniji, a največji problemi in težave bi bile ekonomskega, odnosno finančnega značaja, ker je danes potrebno mnogo sredstev, mnogo denarja za vzdrževanje športnih ekip ter postavitev in vzdrževanje športnih struktur. Po drugi strani pa mi se zdi, da smo kot slovenske organizacije na tem področju mnogo zamudili.

Na koncu naj povem še moje osebno mnenje o športu, ki pa ni tako osebno. Šport pomaga telesnemu in duševnemu zdravju človeka; združuje mlade ljudi, jih zabava, jih vodi k diskusiji, k dialogu, torej jih zaposluje in jih responsabilizira. Zato sem prepričan, da bi še vedno moglo odpreti dobro organizirano naše športno združenje vrata še drugim problemom, ki so v določenih krogih in vaseh še vedno zatemljeni še danes tabu.

Sedmega avgusta letos bom dopolnil 24 let. Rodil sem se v Čedadu, ker mame danes ne rodi doma. Svojo rano mladost sem preživel v občini Grmek in v Dijaškem domu v Gorici in Trstu, sedaj pa stanujem v Dolenji Mersi — občina Št. Lenart. Delam v gradbeništvu v Vidmu kot prevoznik gradbenega materiala z neko furlansko firmo. Večkrat sem od soten zdoma teden dni.

GRMEK

MANZAN GORENJE BARDO Tri veselice u Štefanovi družini

Na dan 4. novembra 1982 se je rodila u čedajskem špitalu Cristina Lucia Predan. Nje tata je Mario Štefanu iz Gorenjega Barda, ki ima znano butigo pohištva u S. Giovanni al Natitone, mama pa lepa Lucia iz Manzana.

Cristina Lucia je dobila na svetu lepo sestrico Michele an sada gobadvje arju-jeta mami in tatu: «Nu, dajta, hitro nam dajta adnega bratraca!». Mi smo prepričani, da bota tata Mario an mama Lucia uslišala prošnjo dveh sestic. Pa tuole ni še vse!

Na dan 7. februarja sta praznovala 35 let svoje poroke Bepič Štefanu (Giuseppe Predan) in Clementina Vogrig (Klema Vanacova), oba iz Gorenjega Barda - tata in mama, tistega Marja, ki je tata dveh čičic: Michele in Cristine Lucie.

Pa ni še zadost. Glih na dan 7. februarja letos sta z Bepcijam in Clemo praznovala no malo obivno ljet skupnega življenja tudi Bepciu brat Doric in njega le-

pa žena Adele Drečinova iz Lombaja, a o telih dvjeh bomo pisali hletu, če ne bo prej kaj posebnega.

Za sada voščimo Klem an Bepciju puno let zdravega an veselega življenja; puno let zdravega an veselega življenja Micheli in Cristini in vsem navuodam an nečam, ki so se rodili an se bojo še rodili u teli simpatični Štefanovi družini iz Gorenjega Barda, ki sada živi u Manzane.

(Na fotografiji vidimo malo Cristino Lucio na krstu. Na levi je botra-nuna Nila Ruttar iz Gorenjega Barda, za njo je mama Lucia, ki drži svoje dete v naročju, tata Mario ne vemo, kaj želi povedat s svojim «certifikatom» v roki, nunac Mario Vogrig pa se zdi, da doklada sou, ki je potrebna par karstu. Ko je bla posneta fotografija, je biu duhovnik že opravo njega sveto djelo).

KONAUC

Je že 19 liet, odkar gor par Konauc se na rodian otrok! Zatu, za se u sredo 22. junija se je u čedajskem špitalu rodil Nicola, smo bli vsi veseli.

Ljep puobic je prvi sin Sandre Loszach iz Topolo-

vega in Romeo Trusgnach iz Konauca. Mali Nicola je prvi puob po 27. ljet, zadnji je biu pru njega tata Romeo, saj u telih ljetah so se rodile gor par Konauc same tri čiče.

Malemu puobču, ki bo živel gor par Konauc želmo vse dobre v dugim življenju.

SEUCE

Za venčno nas je zapustila Toninca Tonhova

Po dugem tarpljenju je zapustila tale svet Antonia Vogrig - udova Bucovaz - Toninca Tonhova po domače. Imela je 68 ljet. Rodila se je u Stengarjovi družini u Seucu 12-1-1915. Umarla je u čedajskem špitalu. Nje pogreb je biu u pandiejak 20. junija dopudne na Ljesah. Naj gre družini in žlah-ti naša tolažba.

PODHOSTNE

Umarla je Basilia Podhoščanova. Žalostna novica se je na naglim raztresla po vsim grmiškem komunu in drugot kot je bla poznana. Tisti žalostni dan, petak 3. junija, je ranka Basilia kot po navadi šla za svojim djelom, vrnila se je preca damu zak nje stala dobro, popudan pa je na naglim zmanka la pred očmi moža Vicenca in sina Danila, ki nič ji niso mogli pomagat. Imiela je 70 ljet.

Rojena je bla v Matiovi družin v Hostnim, poročila je Podhoščanovega Vicenca in mu porodila pet otuok. Puno je pretarpiela vsega, narbuje veliko žalost je miela ob izgubi dragega sina, ki šele mlad ji je umaru u Franciji. Nje velik pogreb je biu na Ljesah v nedeljo 5. junija, puno ljudi ji je paršlo dajat zadnji pozdrav. Naj gre družini in žlah-ti naša tolažba.

UČJA' (Uccea)

Na Rozajanski zemjè, nadejo duanaist dnuu junja vlika segra je se ogasila pod nebo anu sveselela učarsko vas.

Da vi jasno vedita da ke se nalaža Učja: «Mala vasi-sa ziz hišice ristrantane po brega, po klanca od gore Kiline anu Uarde, za 8 Km. To počnua ta par Tamoro anu Cocou plas dardo na kunfin te Buški (Slovenski), od 600-1000 visokò od murja.

Use tako læpo spltenò tam zelene traunike anu gozdè, ke duh od človeka samo slatko pašijo.

Usei nur leti, usei ta di za St. Antuni ke uarje i to vas, jasno vidimo nu čujamo da Učja anu Učarje so ščilè živi na starin dumo. Vlika segra je bila i ti din; zuonavi so se glaseli po goramin. Vlika miša je bila peta anu jero je rekal: «da samo srce rasti ko vidi bratre Rozajanske, Furlanske Slovenske uezane na okroglo za jti din». Tami tuliko

karje, judi so bile autorità od Komuna Rozajanskaga Enzo anu Gino Lettig, Aldo Madotto anu Bratri na meje Cerno, Del Medico.

Pa stari citirauci ke pata-dun lit zuonijo citiro i ti din, žiuo rozajansko muziko so ogasili anu gruppo Folkloristiko stari ples je pokazal. Itako, tami muziko anu den ples, pitilnavi na uuhula so se pikli, ser anu rugaci ti domači so bili za usakaga. Vlika polenta na kutlù je samo gela da jeme;

anu nahejta da uan ričij: «Da pa putokavi i ti din ni ni so meli uadè, ma samo vino za pomladet anu za zabito toho od i te vasè.

Ziz srcon zahualimo anu pohualimo Učarje ka ni so tako læpo pokazali nu oglasili na svit da ni so ščilè živi, pa če Ukavi ke sidijo na jauravin skanja so tako hlui za ne pomagat, za no pot anu za no bogatijo od dne take lipe vasè

Na uša

Silvana Paletti

Župnijski list Med Nami, ki izhaja v Terski dolini, je objavil program verske prireditve dne 29. maja v narèčju, ki se govori v tej dolini. Takole so zapisali:

Zberimo se par sveti trojici za ke nebeški Buoh u nas varvi pred hudim anu u nam poživi tou dobroti.

Božja besjeda bo povese-

lila anu ozdravila naše sarce.

Buoh nas bo posvetil sve-te luči anu nam bo dal pijake dobrega živinja.

Zatu pohitimo, tei dobri pastirji tou Betlem, ta naši sveti trojici za parjeti kruh živinja anu za posvetiti našo pot pred nami.

PIŠE PETAR MATAJURAC

Kakuo je Nemec iznajdu (inventù) pivo

Zdjelo se je, da je on navaden petjar, kot puno drugih tist, ki je ankrat paršu u gorsko vas in prosu za prenočišče, za obnuoč. Ne, ni biu tak kot drugi. Kar je on prosu, je bluo uslišano.

Tale petjar je šu u gorski vasi od hiše do hiše, a na žalost, obedan ga ni teu sprejet pod streho za obnoč. Obupan je paršu že na konac vasi, ko je zagledu pred sabo lepo hišo, veliko vilo.

«Aha — je pomislu — tle se ne bojo izgovarjal, da nje-majo prostora. Hiša je velika in velik je hljeu, ki je u naspruotni strani».

Šu je prosit še u tole hišo, a gospodinja se je pokazala še manj prijazna in buj tardega srca kot druge ženske po vasi.

Zapodila ga je iz hiše brez vsakega usmiljenja.

«Kam bom šu spat?» se je uprašu in šu žalostno naprej, a ko je prehodu samuo nekaj metrov je zagledu na njegovi desni majhno bajtnico, ki je bla zlo kumarna, buj podobna zajčjemu hlev-čičiju, al pa kakošnjaku, kot pa hišici. Da pa je bla hišica, ki so stanovali notar ljudje, je zastopu potem, ko je zagledu na pragu staro ženico.

«Tudi tle popravam, saj mi je že znano, da so ubogi ljudje buj dobrega sarca kot te bogati».

Stopu je pred bajto in prosu ženico:

«Oh, vi, dobrotljiva in usmiljena mati, al bi me lahko sparjeli pod streho za obnoč?».

Prav rade volje, a kam naj vas spravim, kam naj vas ložim, njemam ne pasteje, ne hleva, ne senika ne šupe. Tle je vse, kar vidite!» je pokazala po kumarni hiši, ki je bluo videt povsjerode špranje in razpoke.

«Mene je zadost, da imam streho nad glavo, sai sem navajen tarpjet!» ji je jau.

No oknu je pokuku mali otrok, ki je imeu takuo mili obraz, da petjar ni biu še vidu darvi ni, da bi potikala na ognjišču.

«Če čjete spat pod šten-gam u hiši, drugega prostora ni. Bojim pa se, da vam bo mraz in da vas bo u glavo tiščalo. Jezus, Marija, tudi darvi ni, da bi potikala na ognjišču.

«Zame bo dobro pod šten-gam, Buoh vam loni in Buoh vam daj zdravje za vse vaše življenje. Mraza mi ne bo, tudi tiščalo me ne bo, saj bom dau pod glavo žaki z moko!» je pokazu na harbat, sneu žaki in poluožu na tla.

Šli so u hišo, kjer ga je otrok lepuo pozdraveu. Use-denli so se okuole ognjišču, kjer sta gorjela skupaj dva kumarna kropca, pod pepe-la, pa je bluo nekaj skarbno pokritega.

«Čigav je pa tale ljepi otrok s takuo milim obrazom?» je povprašu staro ženico, potem pa njega: Kakuo se imenuješ? Kakuo te kličejo?».

«Ivo!» je prijazno odgovorju puobič, ki je imeu 5 ljet.

«On je vse zame, vse, kar

mi je ostalo». Je žalostno potožila stara mati in iz oči so ji padle dve debele suze in ko se jih je z vjertuhan obrisala, je začela pripovedovat:

«Mož mi je umaru, ko sem bla še mlada, takuo da sem že nad 30 ljet udova.

Imjela sem hči, ki je bla takuo ljepa, da jo ni bluo takuo ljepa na svjetu. Ni bla pa samuo ljepa, bla je tudi pametna, imjela je glavo na vratu, kot se temu pravi po kumetuško. Nje lepoto in pamet so vsi hvalili. Imjela je puno snubaču, a z nobenim se ni rjesno ložla, zatu, ker je zastopila, da hodišo h nji, zavojo nje lepote, ne pa zatu, da bi jo poročili, ker je bla revnega stanu. Nazadnje, ko je imjela že 24 ljet kaj se ni sparala z njekim lumpam iz doline!

Ne vjem, ali je bla Božja volja ali jo je hudič premotu. Že ko si ga pogledu u oči, si zastopu, da ni nič dobrega z njim. Ist sem ji branila, pa nič ni pomagalo. Poročila ga je kmalu po poroki je on odšu u Ameriko in se ni več oglasu. Hčerka Iva — takuo se je imenova la — je umarla na porodu in pustila tuole djete, tole saruoto tle, ki je — kot sem vam že poviedala — vse zame. Dali smo mu ime Ivo v spomin njega name».

Spet so se materi usule suze iz oči in spet si jih je obarisala u stari vjertuh.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Zgodovinska fotografija ob 90. letnici pesnika Ivana Trinka

V Novem Matajurju smo se pisali, da poteka letos 120. let, od kar je naš pesnik in buditelj Ivan Trinko zagledal luč sveta v Trčmunu.

Mons. Angelo Cracina nam je posredoval zgodovinsko fotografijo, ki jo prav radi objavljamo. Fotografija je bila posneta dne 27. januarja 1953 leta v Trčmunu, ob 90. rojstnem dnevu Ivana Trinka. In tu vam predstavimo gospode, ki so na njej.

V prvi vrsti od leve proti desni čepijo:

don Chiacig, don Cernet, don Blasutto, don Jaculin, don Cernoia in don Cracina.

V drugi vrsti, stoje, od leve proti desni:

don Cuffolo, don Gujon, don Qualizza, mons. Trinko, don Laurencig, don Birtig in don Cramaro.

Dva laika v sredi sta, na Trinkovi desni, dr. Besednjak, ustanovitelj Novega lista v Trstu, na Trinkovi levi pa inž. Rustja, ravnatelj Katoliške knjigarne v Gorici.

Od tistih, ki so na fotografiji jih je s Trinkom vred osem zapustilo ta svet: Chiacig, Cernoia, Cuffolo, Besednjak, Qualizza, Trinko, Rustja in Cramaro.

Ob tisti priložnosti, trideset let od tega, je zapel tudi Mons. Cracina, po vzgledu svojega učitelja. Gotovo so bili vsi prepričani, da Trinka najbolj razveselijo s pristno domačo poezijo, s katero se mu dokaže, da ni zastonj učil in sejal.

Tu spodaj rade volje objavljamo odo, ki jo je bil don Cracina napisal za 90. rojstni dan Ivana Trinka.

ODA

Pred vami se stavljam slovensko pojoč, 'no pesem napravljam, a šibka m'je moč... Književno slovenščino prav malo poznám, naučil sem se sam. Zatorej če storim že kako napako, če težko govorim, no, cudno ni tako... ni meni ni sram, jaz krivde ne nosim, prostite, Vas prosim! Al 'kaj mene gani da pojem takòle, v viži neznani, učenec brez šole? Ker vi ste mi dali presijani navzor, gospod Profesor. Začeli ste sami Vi tudi takò, le s svojimi žrtvami ste učili roko. Oh narod Vam mora čestitke podat, slavni avtodidat! Vi mene zbudili iz sramnega spanja, Vi mene vabili na pot tega znanja. Če ljubim slovenski, če kaj ga poznam, hvaležen sem Vam! Prav rad bi še tekel kar ravno naprej in jaz bi vam rekel, še mnogo in marskej, a nuza mi pravi: Ne delaj pretvar! Sa's spraznil slovar... Oh Bog naj Vas živi še dolgo nadalje! Oh Bog ljubeznivi naj hrani Vam zdravlje in naši deželi naj milo noví le može kot Vi.

Angelo Cracina

KAJ SE JE ZGODILO PO NAŠIH DOLINAH

Parvo Sveto obhajilo v Kosci in voščila strica kolonela

Od leve proti desni: Anna Bernich, Simona Tomasetig, Lara Tomasetig, Tiziana Rucl, Oriana Tomasetig.

V nedeljo 15. maja je bluo par parvim Svetim obhajilo v Kosci pet otuok: vse same lepe čičice. Med njimi je bila tudi Anna Bernich-Pečenova po domače. Za tole lepo parložnost ji je zluožu poezijo u treh jeziki nje stric-kolonel v rezervi Guido Barčanu iz Dolenjanega.

Kot vidite, je pesem napisana v italijanščini, furlanščini in slovenščini. Guido je že zaslovel kot ljudski (popular) pesnik (poet), saj sklada za vsak Senjam beneskih pesmi na Lesah res vredne, pomembne in simpatične pesmi.

Ko bote prebrali tole poezijo-voščila, tisti, ki ga poznate, porčeta: «Samuo on more an zna narest kiek tajšnega!».

PER ANNA

Da tre giorni le campane
stan suonando tutte l'ore
è suon di primavera,
di letizia e d'amore.

A l'é stat che stamatine,
cun in man la cjandelute,
dutis blancis cinc frutinis
e son ladis te glesiate.
Kadar priše u cerkev Kosce
pred oltar odstavle rožce,
da dobile so darilo
za to Prvo Obhajilo.

Anche tu, o cara Anna,
questo dono hai avuto,
cantan gli Angeli Osanna
a Gesù or ricevuto.

Viod di jessi simpri bièle
e ancje buine come vuè,
cussì simpri la to stèle
lusirà in cil par te.

Tista zvezda bo danica
ki na nebu vandra sama
kot na licu ji bla suzica
ki sta imela tata in mama.

zio-barbe-strict Guido

Cosizza, 15.5.83

SV. LENART - AZLA

V nedeljo 12. junija sta se v cerkvi Sv. Lenarta poročila Rosetta Gollia iz Sv. Lenarta in Venturini Renato iz Azle. Ona dela kot uradnica na kamune v Čedadu, on je pa električist. Zlo ljepa je bla poroka, godu je tudi kompleks od Checca in Roberta. Družina Gollia ima v Sv. Lenartu znano gostilno in novič bojo tam živeli dokler na napravejo novo hišo. Zlahta in vsi mi jim želimo puno sreče in zdravlja v skupnem življenju.

KOSCA

Na hitro je zapustila to dolino suzi Maria Beldig, udova Gariup iz naše vasi. Imela je 81 let. Nje pogreb je biu u Kosci u sredo 22. junija. Naj v miru počiva.

GORENJA MERSA

U čedajskem špitalu je umarila naša vasnjanka Antonia Bledig porocena Simaz-Lahova po domače. Imela je 79 let. Mama Lahova je bla barka in dobrega sarca, in zatua usi so jo miel radi. Nje pogreb je biu u Sv. Lenartu u sredo 15. junija, naj u miru počiva v svoji zemlji. Možu, sinovam in vsi žlahti izrekamo naše globoke sožalje.

ŠPETER

KLENJE

U čedajskem špitalu je za večno zaparla nje trudne oči Angela Bevilacqua iz Klenija. Učakala je visoko starost, imela je 83 let. Nje pogreb je biu u petak 10. junija. Naj gre družini naša tolažba.

AZLA

U videmskem špitalu je umarila Antonia Tropina - uduova Golles. Imela je 75 let. Nje pogreb je biu u Azli v sredo 22. julija popudne. Ohranili jo bomo v lepem in venčnem spominu.

Paš ki misle mali Matteo Braidotti? More bit: «Al mi dajo mama Loretta an tata Bruno dno sestrico al pa dnege bratraca?». Mi se troštamo de ja, medtem ko čakamo de tuole se zgodi, liepemu an simpaticnemu Matteu želmo vse dobre v življenju, da bi biu nimar zdru an veseu, ku do sada.

TRUŠNJE - LIPA

V saboto 4. junija sta se pri Devici Mariji na Krasu poročila Liliana Crainich iz Trušnjega in Giovanni Onesti.

Bota živiela v S. Giovanni al Nat., kjer imajo hišo. Želmo jim vse dobre v skupnem življenju.

SOVODNJE

ČEPLIŠIŠČE

V sredo 22. junija je bil u Čeplesišč pogreb Vincenza Barbieri rojen u Campobasso, ki že vič let je živel par sestri Concetti, ki je poročila Bepa Cedrova iz te le vasi. Rajnik Vincenzo je umaru u čedajskem špitalu, imeu je samua 47 let. Družin naj gre naša tolažba. Par dni prej in točno v nedeljo 19. junija je biu le u Čeplesišč drug pogreb, umaru je Antonio Vogrig - Tona Guoj u po domače. 13. junija je dopinu 62 let. Naj u miru počiva v svoji zemlji.

DEŽURNE LEKARNE FARMACIE DI TURNO

od 1. do 15. julija

1. julija
Grmek (Hloce) tel. 725044
Čedad (Pelizzo) tel. 731175
Corno di Rosazzo tel. 759057

od 2. do 8. julija
Čedad (Fornasaro) tel. 731264
Manzan tel. 754167
Tavorjana tel. 712181

od 9. do 15. julija
Čedad (Fontana) tel. 731163
S. Giovanni al Nat. tel. 756035
Premariacco tel. 729012

Ob nediejah in praznikah so odparte samuo zjutra, za ostali čas in za ponoč se more klicat samuo, če riceta ima napisano «urgente».

Coppe - Targhe sportive
Laboratorio di precisione
Agente comp. Singer

Orologeria - Oreficeria - Ottica
Urnaria - Zlatarna - Optika

URBANCIGH

Civiale - Čedad

Via C. Alberto 10 - Tel. 732230

Pokali - športne plakete
Laboratorij
Zastopstvo Singer

TOPOLOVO - MATAJUR

Tisti dan, ki sta se poročila Filipig Giuseppe in Loszsch Angelina, on Barinčin iz Topolovega, ona Kljetine hiše iz Ložca, je počastil njih zvezo tudi pevski zbor «Rečan», v katerem poje tudi novič Pepo Filipič.

Angelina in Pepo sta se poročila na 4. junija 1983

v Matajurju. Poročil jih je gospod Mario Gariup, bratranec (kužin) noviča.

Gospod Paskal Guion pa je pred velikim matajurskim Bogom napravu v spomin tole sliko.

Novičam, ki bota živiela v Premariaccu, želmo puno sreče in lepe in zdrave otroke.

DESPAR di Terlicher Amedeo

SCRUTTO DI S. LEONARDO

OFFERTE DESPAR DAL 4 al 9 Luglio

Gr.	Prodotto	Lire
350	Confetture Despar	980
125	Filetti di sgombr Despar	1.090
1	Vermouth Badia	1.780
	Spalla cotta Benson (l'etto)	520
1	Latte Fontebianca	580
	Saponetta Despar	470
400	Polpaprona De Rica	590
1	Olio di semi vari Topazio	1.170
75	Sambuca Molinari	4.950
190	Starlette 10 fette	1.280
	Speck tirolese	1.490
	Deodorante Impulse	1.990
32	Bibite Watchers Punto	540
15	ft. Camomilla sogni d'oro setacciata	980
12	Domopak pellicola	880
8	Domopak alluminio	1.090
200	Margarina Maya	1.050
	Sapone sole giallo doppio	790
1	Candeggina Despar	590

OFFERTE DESPAR dall'11 al 16 Luglio

Gr.	Prodotto	Lire
500	Pasta di semola Despar n. 5x5 pacchi	2.590
200	Caffè Despar Diamante	1.680
30	Pannolini Despar	2.290
6,5	Formaggio Fontal Benson 1/2 Forma (l'etto)	560
	Prosci. crudo Parma Benson (l'etto)	1.990
120	Sugo Pomodoro Barilla	630
120	Sugo carne Barilla	910
250	Maionese Calvé vasetto	1.090
75	Whisky J. & B.	8.290
	Linde Berger Kraft Tranci (l'etto)	750
200	Margarina Vallé	750
	Prosciutto cotto Praga Benson (l'etto)	860
	Shampoo Vividop Bis	2.280
120	Sardine Napoleon olio semi	630
340	Salsa Rubra Cirio	940
20	ft. Té Star	1.040
	Biol E/2	1.290

LA VERA
GUBANA
e
STRUCCHI

PREMIATA ALLA TV
COLAZIONE STUDIO 7

GUBANE

Giuditta Teresa

di CATTANEO & CHIABAI s.d.f.

PRODUZIONE ARTIGIANALE

PREMIATA CON MEDAGLIA
D'ORO DAL E.P.T.

SCRUTTO S. LEONARDO (UD)
Tel. 723005

**PRAVA
DOMAČA
GUBANCA in
... ŠTRUKLJI**

MOTORVALLI

DECESPUGLIATORI
MOTORNE ŽAGE
ZA OBREZOVANJE
ZIVE MEJE

Cicli - Motocicli
Kolesa
in Motorna kolesa

Assistenza
Servis

SCRUTTO - Via S. Leonardo - Tel. 723183

C.A. SPORT di CLAUDIO ADAMI & C

Špeter - S. Pietro al Natisone - Tel. 727266

Abbigliamento sportivo ed articoli sportivi per:

Športna oprema in športni predmeti za:

CALCIO
BASKET
VOLLEY BALL
SCI
TENNIS
JOGGING
TEMPO LIBERO

NOGOMET
KOŠARKO
ODBOJKO
SMUČANJE
TENIS
JOGGING
PROSTI ČAS